

DUDAKTAN KALBE

Reşat Nuri Güntekin

Öykü Ünlü keman virtüözü ve bestekar, Hüseyin Kenan çocuk yaşlarında ailesi ile birlikte maddi ve manevi yüklüce zorluklardan geçmiş bir gençti. Saygın ve varlıklı bir aileden gelen annesi Melek Hanım'ın, Hüseyin Kenan'ın babası ile evlenmesi tasvip edilmemiş, Melek Hanım evlatlıktan reddedilmişti. Hüseyin Kenan'ın babası Nail, Melek Hanım'ın babasının yanında katiplik yapıyordu, mazisi hırsızlık şüphesiyle lekeli bir genç olduğundan sevilmiyordu. Esasen Nail Bey, hatalı olmasa da kanıtlanmamış suç kendisini sıfatlandırmıştı. Üstelik, o vakitte ud çalan, eğlenmeyi seven bir İstanbullu Melek Hanım'ın ailesi için uygun değildi. Melek Hanım babası tarafından ölürken bile affedilmedi, fakat babası kendisine küçük bir ev ve dükkan bıraktı.

Ailesini karşısına alarak ve severek yaptığı evlilik Melek Hanım'ı mutlu etmedi. Kocasını Nail Bey, ailesini ekonomik olarak iyi bir yere getiremediği için üzüyor, perişan oluyordu. Zaman içinde sık sık içki içen, perişan bir adam haline aldı. Bir anda umulmadık şekilde ailenin maddi durumu düzeldi. Ancak, bu durum bir gece eve jandarmaların gelip Nail Bey'i almasıyla son buldu. Önceden Nail Bey hakkındaki şüphe artık gerçek olmuş, Nail Bey, başka yapacağı bir şeyinin olmadığını söyleyerek her şeyi kabul etmişti. Melek Hanım, kardeşlerine mektup yazarak yardım istedi, kardeşleri Nail Bey ile hiçbir alakası kalmadığına dair bir feragatname imzalatarak gelmesini kabul ettiler, zaten çok geçmeden de Nail Bey hapishanede vefat etti.

Melek Hanım'ın kardeşi Saip Paşa'nın Bozyaka ilçesinde zengin bir konağı vardı. Aslen paşa değildi ancak yedirdiği paralar ve satın aldığı rütbeler sayesinde paşa olabilmeyi yolunu bulmuştu. Saip Paşa, kızkardeşini, çocukları Hüseyin Kenan ve Afife'yi eve kabul etmişti, fakat erkek olarak babasının soyuna çekeceğini kesin karar olduğu Kenan'ı bir türlü sevemiyordu. Bunu, çocuğa da belli ediyor, zaten ürkek ve çekingen yapıdaki çocuk iyice içine kapanıyordu. Saip Paşa, bir seferinde kaybolan bir saatinin suçunu Kenan'a yükledi, çocuk bir hırsızın oğlu, O'ndan ziyade bu suçun sahibi olamaz, diye düşündü, fakat kısa zamanda Kenan'ın hiçbir suçu olmadığı meydana çıktı. Bu olay, Melek Hanım için de bir dönüm noktası oldu. Artık bu evde kalamazdı, ağabeyini de gücendirmeden evden ayrılıp, babasından kalan küçük eve yerleştiler. Bu evde kıt kanaat fakat daha mutlu yaşıyorlardı. Üniversite zamanı geldiğinde, Kenan sayısının da teşviği ile mühendislik fakültesine girdi. Pek parlak bir öğrenci değildi, ama okuldan mezun oldu. Bu arada Hüseyin Kenan hayatında ilk defa aşık oldu. Kız Leyla isminde şımarık, hoppa bir kızdı, O'nun da Kenan'a ilgisi vardı ancak bu aşk Kenan çekingenliğinden ve pısrıklığından bir şey yapamayıp, kızın Saip Paşa'nın oğluluyla evlenmesiyle aşk son buldu. Kenan İstanbul'da meslek hayatına başladı, bir amirin düğününde keman çalması hoş karşılanmamıştı, Kenan istifa ederek geçimini keman dersleriyle sağlamaya başladı. Ancak, keman çalmayı ne kadar sevse de, bu ders verme işi hoşuna gitmiyordu. Hep küçük görüldüğünü hissediyordu, sanatının "çalgıcılık" olarak nitelendirilmesinden üzülmüyordu. Bu esnada kardeşi Afife evlenmiş, annesi de kızıyla yaşamaya başlamıştı. Kenan ise bir arkadaşının vasıtasıyla Avrupa'ya gitmiş, oradan iyiden iyiye bir keman virtüözü olarak dönmüştü.

Hüseyin Kenan, artık iyi bir bestekar olarak tanınıyor, saygı görüyor, iyi de para kazanıyordu. Kendi çehresi de çevresi gibi değişmiş, mavi gözlü, uzun boylu, genç ve yakışıklı bir adam olmuştu. Gücün verdiği güvenle artık pısrık ve çekingen de değildi. Dayısı Saip Paşa, artık kendini sanatıyla kanıtlamış yeğeni yere göğe koyamıyordu. Çevresi ile tanıştırtırken gururlanıyor, Hüseyin Kenan yanında kalmazsa bozuluyordu. Dayısının Prens arkadaşı Vefik Paşa'nın kızıyla da kısa zamanda nişanlandı. Dayısının kendisine tahsis ettiği Bozyaka'daki evde kalıyor, bu sırada da evli olan Nimet Hanım ile kaçamak yapıyordu. Küçük olan bir ilçede yanyana görünmeleri dikkat çekeceğinden öksüz ve yetim bir kız olan Lamia'yı da yanlarında gezdiriyorlardı. Lamia, kimi zaman onlara gözcülük ediyor, kimi zaman da onların aşkına gıpta ediyordu. Nimet Hanım, bir süre sonra evine kocasının yanına döndü, hem O'nun için, hem de Hüseyin Kenan için aşk dedikleri şey aslında bir gönül eğlencesiydi ve önemsemiyorlardı fakat Lamia hala onların aşkına hürmet ediyordu.

Lamia, geceleri hep karşı köşkten gelen Hüseyin Kenan'ın keman taksimlerini dinlerdi. Bir süre sonra şaşırtıcı bir şekilde, Hüseyin Kenan ve Lamia arasında aşk başladı. Lamia, adam ne derse yapıyordu. Lamia'da nişanlı bir genç kız olduğu halde kendini kaptırmıştı. Bir gece yaşadıkları aşk her şeyin sonu oldu. Hüseyin Kenan, Cavidan'a başka birisiyle evlenmek zorunda olduğunu belirten hüznü bir mektup yazdı. Lamia bu mektubu okuduğunda, böyle bir evliliği gururuna yediremeyerek ayrıldı. Kenan, İstanbul'a dönerek nişanlısıyla evlendi. Öksüz ve yetim olarak Şükrü Bey ve ailesinin yanında kalan Lamia'nın da hamile olduğu meydana çıktı. Tüm ısrarlara rağmen, Lamia, çocuğun babasının kimliğini aşkar etmedi, serserinin birinden olduğunu söyledi Şükrü Bey, Lamia'nın nişanlısı Nazım'a, Lamia'nın artık namusunun kirlendiğini, evlenmelerine ihtimal olmadığını, karısının da kendisine iki kız ve kocasını yeni kaybetmiş namusundan şüphe edilmeyecek Nimet Hanım isminde taze bir dulun olduğunu yazıyordu. Bu olaydan sonra Şükrü Bey, Lamia'yı karısıyla birlikte

trenle başka bir ailenin yanına gönderdi. Lamia yolculuk sırasında Makbule ismindeki bir kızla tanıştı fakat kızın babası Lamia ve Makbule'nin arkadaşlığını tasvip etmedi.

Lamia, Kütahya'da kalabalık ailesi ile yaşayan Rıza Bey'in yanında kalıyordu, Rıza Bey ve karısı uzun uzun Lamia'ya ahlak deri verdiler, ilerisi için de endişeleri vardı. Ancak, Lamia bu evde düşündüğü kadar mutsuz olmadı, kendisini ev işlerine ve akraba çocuklarının bakımına verdi, kendi çocuğunun doğumu ise aşkından bir meyvenin vücuda gelmiş hali olduğundan çocuğuyla avundu. Rıza Amca'nın kızı Mahmure'nin bir süre sonra gizli bir aşk yaşadığı ortaya çıktı, kadın geceleri usulca dışarıya çıkıp, bir adamla buluşuyordu. Üstelik bunu Mahmure'nin kocası da görmüştü, Mahmure, türlü oyunlarla Lamia'nın suçu kabullenmesini istedi. Lamia, kendi başına gelebilecekleri düşünmeden suçu kabul etti fakat bu sefer de, Mahmure'nin kocası daha hiddetlendi. Adam Lamia'ya aşıkta, bu durum kendisini bir hayli kıskandırmış ve öfkelenmişti. Ne yapacağını şaşırın Lamia, kendisine talip olan ihtiyar bir adamla derha evlenerek bu evden kaçmak zorunda olduğunu anladı. Evde yalnız olduğu bir gün, Mahmure'nin kocası, Lamia'ya saldırdı, uzun bir koşturmacanın ardından Lamia adamı öldürdü. Tutukluluk halinden sonra Lamia'nın beraatine karar verildi. Akrabası Rıza Amca, olgun adamdı, kıza hak veriyordu fakat artık Lamia'nın evinde kalmasına olanak yoktu. Lamia'yı imam olan bir akrabasının yanına gönderdi. Bu akrabanın evi, Lamia'nın trende tanıştığı Makbule'nin evine çok yakındı. Arkadaşlıkları yeniden başladı, ancak, bu sefer Makbule'nin binbaşı babası Kemal Bey, dostluklarına karşı çıkmıyor, hatta her an Lamia'ya yardımcı olmaya çalışıyordu. Zaman içinde Kemal Bey, Lamia'ya evlenme teklif etti, genç kadının kabul etmesiyle, Lamia için yeni ve mutlu bir hayat başladı. Makbule, artık kendisine anne diyerek sesleniyor, Kemal Bey'de, Lamia'nın kızı Mebrure'yi kendi çocuğu gibi severek alakadar oluyordu. Binbaşı, kendisini ihtiyar kalbinin tümgücüyü seviyor, Lamia ise eski aşkını gizliden yaşıyordu. Bir gece evlerine Kemal Bey'in sürgün edilmiş bir doktor akrabası olan Vedat Bey geldi. Genç adam evlerinde kalmasa bile sık sık ziyaret ediyordu. Bu misafirlikler sırasında Makbule, Vedat Bey'e aşık olduğunu Lamia'ya ilettili. Zaten akli başında olmayan, uçarı bir kız olduğundan Lamia durumu pek önemsemese de Vedat Bey'e bu durmu anlatmaya mecbur oldu. Genç adam hiç oaralı değildi. Ancak, bir süre sonra Lamia, Vedat'ın ciddi bir kaza geçirdiğini öğrendi, evdekileri telaşlandırmamak için tek başına adamın evine gitti, ortada ciddi bir kaza yoktu, her şey bir abartıdan ibaretti, bunu işittiği vakit kapının önünden ayrılmak istedi, velhasıl kendisini ev sahibi kadın çaya davet edince girdi. Lamia evde hastalandı, uyandıği vakit karşısında kocasının asık suratını gördü. Kemal Bey, olayı tamamen yanlış yorumlamıştı, Lamia'yı evden kovdu. Vedat, bu olayın akabinde her şeyi kendisinin yüzünden olduğunu söyleyerek, Lamia ile evlenmek istedi, Lamia buna kesin olarak karşı çıktı, bu tüm suçlamaları kabullenmek olacaktı, hem de hiç evlenmemiş, genç bir adama bu şekildeki bir evliliği uygun bulmuyordu. Fakat, Vedat, zaten kendisine uzun zamandır aşık olduğunu söylüyor ısrarcı davranıyordu.

Hüseyin Kenan Cavidan ile evlenmişti, herkesin gıpta ettği, kendileri için, çocukları için diledikleri bir evlilikleri vardı. Hayatlarında maddi ve manevi her şey mükemmel ilerliyordu. Prens Cavidan çevrelerindeki tüm kadınlardan güzel ve alımlıydı. Ne var ki, Hüseyin Kenan artık eskisi gibi güzel besteler yapmaya uğraşsa da başarılı olamıyor, Cavidan, kocasının halinden endişeleniyordu. Daha verimli olur düşüncesi ile Cavidan'ı da alarak Bozyaka'ya gitti. Eski muhitinde Cavidan ile aralarındaki farkı daha iyi görüyordu, Cavidan ne kadar güzel, tahsilli ve anlayışlı bir kadın olsa da, Hüseyin Kenan O'nun yanında kendini Lamia'nın yanındaki kadar rahat ve mutlu hissetmediğini fark etti. Sürekli Lamia'yı arıyordu, fakat net bir cevap alamadı. İstanbul'a döndüklerinde Cavidan'dan ayrıldı. Birgün eski doktor arkadaşı olan Vadat ile karşılaştı, Vedat O'na yakında evleneceğini söyledi, Çok geçmeden evleneceği kadının Lamia olduğu meydana çıktı. Hüseyin Kenan, ne kadar uğraşsa da, eski aşkını ikna edemedi. Lamia evlendi, Hüseyin Kenan ise kısa zaman sonra intihar etti.

Temalar

Gurur Fazlasıyla ve yersiz yapılan gurur, insanların hayatlarını çıkmaza sokabilir.

Yanlış Anlaşılma Olayları anlamadan, kişileri dinlemeden, duyular üzerine yargılamak kötü sonuçlar doğurur, ciddi haksızlıklara neden olur.

Kişiler

Hüseyin Kenan Başkarakterdir. Mühendislik Fakültesini bitirmiş, aynı zamanda keman virtüözü olmuştur. Zorluklarla başladıği hayatı ünlenen bir bestesi ile değişmiş, kendisini farklı bir çevrede bulmuştur. İlk aşık olduğu kıza çekingen davrandığı için kendisine çok kızmış, hayatına daha sonra giren kızlara hep cüretkaar ve bencil davranmıştır.

Lamia Ekonomik olarak rahat yaşayan bir ailenin kızyken anne ve babasını kaybetmesiyle akrabalarının evinde sığıntı olarak yaşamaya başlamıştır. Hüseyin Kenan'a aşık olup hamile kalır. Hüseyin Kenan kendisi ile evlenmek ister ancak gururnua yediremediği için kabul etmez. Yine sığıntı olarak yaşadığı bir evde, evin damadının kendisine saldırması sonucu katir olur. Başka bir tanıdığı yanında yaşarken ihtiyar bir binbaşı ile

evlenir. Bir yanlış anlaşılma neticesinde kocası kendisinden ayrılır. Doktor Vedat ile evlenir.

Melek Hüseyin Kenan'ın annesidir. Varlıklı bir ailenin tek kızıdır. Babasının yanında çalışan bir katip ile ailesinin tüm itirazlarına rağmen evlenince reddedilir. Evlenince de mutluluğu bulamaz.

Afife Hüseyin Kenan'ın kız kardeşidir. Evlenip bir köye yerleşir. Zman içinde kardeşi ile uzaklaşır.

Münir Bey Saip Paşa'nın komşusu.

Prens Vefik Eşinin ölümüyle, aktif iş yaşamını bırakmış, kızı Prenses Cavidan ile gezerek hayatını geçiren bir paşadır.

Prenses Cavidan Vefik Paşa'nın kızıdır. Son derece güzel, alımlı bir kadındır. Hüseyin Kenan ile evlenir, fakat çok asil ve resmi olduğu için Hüseyin Kenan kensidisi ile mutlu olamaz.

Salahattin Efendi Melek Hanım'ın babasıdır. Kızına çok düşkündür fakat kızının onaylamadığı bir evlilik yapmasını affedemez.

Nail Melek Hanım'ın babasının yanında katiplik yapmaktadır. Daha evvelden yaşamış olduğu bir olaydan dolayı adı çıkmıştır. Aslen suçlu olmasa da hırsız olarak anılır. Melek Hanım ile evlenmesine müsaade edilmez. Evlendiğinde de mutlu olamaz karısı ve çocuklarına rahat bir hayat sağlayamadığı için kederlenmektedir,zaman içinde de hırsızlık yapar ve yakalanır. Hayatının sonunu cezaevinde perişan geçirir.

Saip Melek Hanım'ın ağabeyi. Salahattin efendi'nin büyük oğlu.

Hilmi Melek Hanım'ın ağabeyi. Salahattin efendi'nin küçük oğlu

Necip Melek Hanım'ın kardeşi.

Mesud Melek Hanım'ın kardeşi.

Şem'i Dede Hüseyin Kenan'ın ilk arkadaşı,dostu, yaşlı, görmüş dede.

Mesud Bey Reji katibi, kemanist. Kenan'daki yeteneği fark eder, O'na ders verir.

Cemil Saip Paşa'nın oğlu.Leyla ile evlenir.

Sadi Saip Paşa'nın oğlu.

Leyla Kenan'ın ilk aşkı, Kenan mühendislik fakültesine gidince Saip Paşa'nın oğlu Cemil ile evlenir.

Cevat Kenan'ın arkadaşı, Kenan'ın Avrupa'ya gitmesine vesile olur.

Nimet Bozyaka'da yazlığa gelen evli bir hanımdır. Kenan ile aşk macerası geçirir.

Veysel Nimet'in kocası.

Semiha ve Fikret Lamia'nın dadılık ettiği akraba çocukları.

Nazım Lamia'nın esker nişanlısı.

Makbule Lamia'nın trende tanıştığı kız, sonradan Lamia babası ile evlenir.

Şükrü Bey Lamia'yı ilk himayesine alan akraba.

Rıza Bey Lamia'nın Şükrü Bey'in evinden gönderildiği akrabası.

Huriye Hanım Rıza Bey'in eşi.

Mahmure Rıza Bey'in kızı, evliyken gizli aşk yaşar, kocasının sezinlemesi üzerine suçu Lamia'ya yıkar.

Rasih Mahmure'nin kocasıdır. Lamia'ya aşık olmuştur, kızı sürekli taciz eder. Bir gün işi ileri götürmek istediğinde Lamia Rasih'i öldürür.

Mebrure Hüseyin Kenan ve Lamia'nın kızı. Kenan'ın kızının doğumundan haberi olmaz, fakat seneler sonra gördüğünde çocuğun kendisinden olduğunu anlar.

Kemal Bey Makbule'nin babasıdır. Lamia'ya aşık olur ve evlenirler, ancak, bir durumu yanlış anlayarak abartır, karısını boşar.

Doktor Vedat Kemal Bey'in yeğenidir. Lamia'ya aşık olur, ama evliken belli etmez, kendisi yüzünden yanlış anlaşılma meydana gelince Lamia ile evlenmek ister. Lamia çok direnir ama Vedat nihayetinde kabul ettirir.

Dilnûvaz Kalfa Prenses Cavidan'ın emektar dadısıdır.

Hüseyin Kenan (Aşırı)

Karakter Ekonomik olarak zor koşullarda yaşayan, mutsuz bir ailenin çocuğu olan Kenan'ın, babasının hırsızlık suçuyla cezaevinde ölmesinden sonra hayatı değişir. Dayısı Saip Paşa'nın evine taşınmasıyla mazlum, çekingen ve içe dönük karakteri, itilip kakılmasından iyice etkilenir. Oldukça kanaatkar, gururlu ve saygın olduğu için mutsuz bir çocukluk geçirir. Müziğe yeteneği sayesinde ünlenir ve kabuğunu kırar. Ancak, karakterindeki çekingenlik ve iyi haller de dönüşüme uğrar. Hayalperest, memnuniyetsiz, uç ve aşırı yaşayan bir adam haline gelir.

Aktiviteler Kenan, keman ve piyano çalmayı sever, uzun zaman boyunca bıkmaksızın enstrümanlarını çalar. Meşhur olduktan sonra ise hayatı davetlerde geçmiştir. Çoğu zaman, toplantılar icabet etmekten çalışmaya vakit bulamaz. Arkadaşları ile vakit geçirmeyi, bira içip, sohbet etmeyi sever.

ÖRNEK ANILAR

İçe Dönük Kenan, sığıntı olarak yaşadıklarını bildiği dayısı Saip Paşa'nın evinde, özellikle dayısının kendisini hiç sevmemesinden, kötü davranmasından ötürü içe dönük bir karakter olmuştu. "Fakat o hakarete uğramaktan korktuğu için daima herkesten uzak durur, haşarı dayızadelerinin arasına karışmaktan çekinirdi. Çocukluğun bütün haklarından kendi ihtiyarıyla feragat etmişti."

Gururlu/Çekingen Kenan, küçük ve masum bir çocuk olmasına rağmen, babasının hırsızlık suçu yüzünden dayısının evinde aşağılanıyor, çekingen ve gururlu yapısıyla bu durumdan son derece etkileniyordu. "Kenan, büyük dayısının şiş kapaklı iri, devrik gözlerine birgün titremeden bakamamıştı. Uslu, sessiz, korkak bir çocuktü. Cılız vücudu, süzgün ince yüzü onu olduğundan daha küçük gösterirdi. Hasta denecek kadar hassastı. Etrafında geçen şeyleri ıstırap çekmiş büyük adamlar gibi bütün inceliğiyle anlardı. Fakat ruhunu başkalarına göstermekten çekinirdi. Annesi bile bu çocuk kalbinde neler geçtiğini tamamıyla anlamazdı."

Saygın/Mazlum Hüseyin Kenan'ın yaşına göre olgun halleri, çevresinde saygı görmesine, saygın bir karakter olarak tasavvur edilmesine neden oluyordu. "Bir haksızlığa uğradığı vakit şikayet etmez, mazlum bir sükut ile başını eğdi. Fakat birisinden tatlı bir muamele, küçük bir iyilik gördüğü zaman saf, sevimli bir minnetle mukabele ederdi. Bu halleriyle etrafındekilerde merhametle karışık bir hürmet uyandırır, kendini hemen hemen saydırmaya muvaffak olurdu."

Hayalperest/Ürkek/Uyuşuk Kenan, annesi ve kız kardeşi ile kendi evlerine geçtikleri vakitte ürkek, uyuşuk ve hayalperest karakterliydi. "Mamafih hala ürkek, uyuşuk, mütehayyal tabiatını bırakmamıştı."

Kanaatkar Kenan, elindeki imkanlarla mutlu olmasını bilen, kanaatkar bir karakterdi. "İnsan kendi halini bilmeli, elde edemeyeceği bir şeyi mümkünse istememeli, mümkün değilse bu arzuyu gönlünde gizlemeliydi."

Nazik/Yumuşak Yüzlü Hüseyin Kenan'a yol mühendisliği teklifi gelince oldukça memnun oldu, bu yeni vazive vasıtasıyla, keman dersi vermek zorunda kalmayacaktı, fakat hesaplamadığı bir şey vardı. Keman virtüözü olduğu her yerde duyulduğundan, insanlar O'na mütemadiyen keman çalması için ısrarda bulunacaklardı. Kenan ise nazik ve yumuşak yüzlü olduğundan, herkesin gönlünü yapmaya çalışacaktı. "Komşuları, arkadaşları, bilhassa amirleri ona musallat olmuşlardı. Onu yalnız bırakmıyorlar, ne vakit çalışmaya başlasa evine, odasına damlıyorlardı. Hala çocukluğundaki gibi nazik ve yumuşak yüzlüydü. Kimsenin gönlünü kırmak istemiyor, yüze duramıyordu. Arkadaşlarının hatırını hoş etmek için, onlara istedikleri havaları çalıyordu. Fakat onlar saygısızlıklarını arttırdıkça arttırıyorlar. Kenan'ı kasabanın çalgıcısı mevkine indiriyorlardı."

Uç/Aşırı Kenan fakir ve mutsuz günlerinin ardından nihayet zengin ve ünlü bir adam olmuştu. Sosyal konumundaki ani değişiklik, Kenan'ın karakterine de yansımış, uçlarda yaşayan, aşırı hayat tarzı olarak kabul

eden bir adam haline gelmişti. "Saklamaya ne lüzum var...Arsız bir 'sonradan görme' ye dönüyorum... Hayatım gerçi eğlenceli, fakat kibar değil, temiz değil...Tabiatımda itidal yok...'Ya hep, ya hiç' diyorum...Bu tarz hayatı değiştirmek lazım...Gerçi eğlenmek, yaşamak benim hakkım... Fakat hiç olmazsa bunu bir nizama sokmalı..."

Münzevi/Vahşi Kenan, karısı Cavidan'ı çok seviyordu fakat kalbinin bir yerinde boşluk vardı. Cavidan hiçbir zaman oraya giremeyecekti. "Ben doğuştan münzevi ve vahşi bir adam olduğum için mi bu böyle oluyordu?" Kenan, bu sorunun cevabını bulamıyor, birbirlerini sevmelerine rağmen, neden böyle hissettiğine mana veremiyordu.

Memnuniyetsiz Kenan'ın hayatındaki bütün taşlar yerine oturmuşken yine de memnuniyetsiz karakteri kendisini mutsuz ediyor, kendisi de huyunu biliyordu. "Ah Kenan! Sen buldukça bunayan bir nankörsün. Dünyaya sadece şikayet etmek için geldin... Böyle ölüp gideceksin...Şikayetle geçen bu hayattan dünyaya belki birkaç nağme yadigar kalacak...O kadar..."

Lamia (Gururlu)

Karakter Ebeveynlerini kaybettikten sonra çocuk yaşında hayatta kimsesiz kalan Lamia, akrabalarının evinde, akrabalarının çocuklarına dadılık ederek yaşıyordu. Hayatının ansızın Hüseyin Kenan'la kesişmesi, Lamia için umutsuz kötü günlerin başlangıcı oldu.Saf Lamia, nişanlı olmasına rağmen Kenan'a derin bir aşk besliyor, genç adam kendisinden ne isterse yapıyordu. Günün birinde Kenan'dan hamile kaldı, fakat çok gururlu olduğu için Kenan'ın evleme teklifini kabul etmedi. Cesur bir adım atarak, hayatına yalnız devam ettirmeyi ve çocuğunu tek başına büyütmeyi planladı. Lamia aşağılık kompleksi ile boğuşan bir kızdı, kendisi gibi bir kızı yetenekli meşhur besteci Kenan'ın karısı olarak düşünemedi. Tüm zorluklara rağmen Lamia'nın hayatı fçevresine fedakarlık yaparak geçti.

Aktiviteler Lamia, ebeveynlerinin kaybının ardından akrabalarının evine sığınınca, onların çocuklarına dadılık ederek zamanını geçiriyordu. Yanında çocuklar olmadığına da el işleriyle meşgul olur, dantel ve örgü örer, çoğunlukla da dikiş dikerdi.

ÖRNEK ANILAR

Saf Hüseyin Kenan, dayısının komşusu Nimet Hanım ile kadın evli olmasına rağmen aşk yaşıyordu, Nimet nereye giderse Lamia'yı da yanında taşıyordu. Bir vakit sonra Kenan bu durumdan rahatsız oldu, fakat kadın Lamia'nın ziyadesiyle saf olduğunu, hiçbir şey sezmeyeceğini söyleyerek adamı ikna etti. "Çünkü o olmasa yalnız gezmemize mana verirler...Biz de bundan korktuğumuz için yalnız gezemeyiz...Mesela şimdi bu saatte yalnız başımıza Kırkçamlar'a gidebilir miydik? Lamia'nın bir iyiliği daha var...Zavallı çocuk, pek ziyade saf...Hiçbir şey sezmiyor.Pek fevkalade olarak hissetse bile söylemeyeceğinden eminim."

Cesur Lamia, Hüseyin Kenan'a aşık olmuştu, gizli görüşmekten başka da bir çaresi olmadığı için evden geceleri kaçıyor, yakalanma korkusu olmaksızın, cesur hareket ediyordu. "O akşamdan sonra bir garip gece hayatı yaşamaya başladılar. Herkes uyuduktan sonra Lamia odasını içeriden kilitleyor, pencereden çardağa, oradan arka bahçeye atlayarak Kenan'ı bulmaya geliyordu. Evdekilerden hiç çekinmiyor bir gün bu oyunun meydana çıkacağını aklına bile getirmiyordu."

Aşağılık Kompleksli Kenan, Lamia ile yaşadığı geceden sonra Lamia ile evlenmeye mecbur olduğunu düşünüyordu. Kenan, nişanlısı Cavidan'a bir özür mektubu yazarak, başka bir kadın ile evlenmeye mecbur olduğunu, aslen kendisini sevdiğini anlatıyordu. Lamia tesadüfen okuduğu mektuptan sonra hem gurur incindi, hem de kendisini Kenan'a layık görmedi. "Benimle mesut olmanıza imkan yok Kenan Bey...Bir kere bu mektup gönlümde öyle bir yara açtı ki dünyada iyi olmaz...Sonra ben sizi nasıl mesut ederim...Ben cahil, fakir, biçare bir kıyım...Bakınız, halimi ne kadar iyi biliyorum...Hangi meziyetim için beni isteyeceksiniz, bütün ömrünüzü bana vereceksiniz? Mektubunuzda çok doğru söylüyorsunuz...Benimle hayatınız sefil olur...Size gönlümden başka verecek bir şeyim yok ki Kenan Bey. O kafi gelseydi sizi herkesten ziyade mesut ederdim ama ne çare."

Fedakar Lamia, Rıza Bey ismindeki uzak akrabasının yanında yaşıyordu. Evin evli kızı Mahmure, yasak bir aşkın içindeydi, üstelik Mahmure'nin kocası Rasih onları görmüş fakat tam olarak seçememişti. Mahmure, Lamia'dan kendisine bir iyilik yapmasını, suçu kendisinin kabullenmesini istedi. Lamia, zaten evlilik dışı gebe kalmış, adı ziyadesiyle çıkmış bir kızdı fakat Mahmure'nin yaşayacağı olayları düşünerek tüm suçu üzerinde aldı. "Enişte... Mahmure Ablam'ın kabahati yok...Ona darılmayınız..." Lamia, bu sözleri zorlukla söyledikten sonra "İnanınız enişte... Mahmure Ablam doğru söylüyor...O gece çavuşla...Bahçe kapısında konuşan...Bendim enişte...Beyhude onun günahına girmeyiniz..."

Vafalı Lamia, Rıza Bey'in damadı Rasih'i öldürdükten sonra zor günler geçiriyordu. Arkadaşı Makbule'nin yaşlı, binbaşı olan babası Kemal Bey, Lamia ile evlendi. Hayat bir anda Lamia için değişmişti. Kendisine

yapılan iyilikten dolayı Kemal Bey ve kızı Makbule için vefa borcunu nasıl ödeyeceğini bilemiyor, hatta onları kendi çocuğundan bile üstün tutuyordu. “En büyük eğlencesi Mebrure ile meşgul olmak, kocasıyla üvey kızını memnun etmektir. Onlara öyle derin bir minneti vardı ki ne yapsa ödeyemeyeceğini zannediyordu. Hatta Mebrure'yle bile onların yanında yanında fazla muhabbet ve ihtimam göstermiyordu. Öyle ki Kemal Bey'le Makbule çocuğu bazen ondan ziyade kendilerine yakın hissediyorlardı.”

Cavidan (Soğuk)

Karakter Mısırlı Prens Vefik Paşa'nın kızı olan Prenses Cavidan, Bozyaka'da daha önceden sanatkarlığını bildiği Hüseyin Kenan ile tanışmış, bir süre sonra da evlenmişti. Cavidan'ın dillere destan bir güzelliği vardı. Son derece kültürlü, kendini her anlamda yetiştirmiş genç bir hanımdı. Soyluluğundan da kaynaklanan snob, küçümseyici karakteri mevcuttu. Hatta zaman zaman ukala olabiliyordu. Cavidan daima gururnu ön planda tutan, soğuk bir kadındı.

Aktiviteler Prenses Cavidan, annesini, kaybettikten sonra babası aktif vazife hayatını bırakmış, kendisini Cavidan'la gezilere vermişti. Evelendikten sonra en keyif aldığı aktivite; eşi Hüseyin Kenan ile seyahatlerine devam etmek oldu. Ayrıca, dostlarıyla davetlere katılmaktan zevk alırdı.

ÖRNEK ANILAR

Snob Cavidan, zor durumda kaldığında bile duygularını ifade etmez, ancak snoblukla ve küçümsemeyle hareketlerini sürdürürdü. Hüseyin Kenan'ın yine haksız olduğu bir münakaşada, Cavidan, Kenan için alışılmış olarak düşündüğü tavırlarıyla karşılık veriyordu. “Cavidan bembeyaz kesilmişti. Mamafih hala istihfakkar sükutunu muhafazaya çalışıyor, dudaklarını ısıriyordu.”

Ukala Hüseyin Kenan ve Cavidan ne kadar uyumlu çift olarak gösterilse de, Kenan Cavidan'ın ukala hallerinden, kendi yetiştiği ortamı küçümseyerek ukalık etmesinden rahatsız oluyordu. Kenan, karısını Arapderesi'ne götürmek isteyince Cavidan “Arapderesi ne şairane isim... İnsan zanneder ki bana bir cennet ziyafeti teklif ediyorsun...” Kenan'ın karısından soğumasına bir vesile de, O'nun böylesi tavırları olmuştu. Ardından, Kenan'ın tek arkadaşı olan ihtiyar Şem'i Dede için, Cavidan'ın “mezcup bir dilenci” tabiri son derece rahatsız edici olmuş, Kenan'ın Cavidan ile aralarındaki olağan farkı, daha iyi keşfetmesini sağlamıştı.

Gururlu Kenan'ın ayrılma isteği, karısından koptuğu artık belli olmuştu, fakat Cavidan, bir erkeğe kocası bile olsa, gurunu incittirecek karakter taşııyordu. “Cavidan'ın anud bir gururu vardır. Teessürlerini, infiallerini gizleyebilmeyi meziyet sayardı. Fakat işin nihayetinde o da bir kadın değil miydi? Elbet onunda ıstırapları olacaktı, yalnız kaldığı vakit o da ötekiler gibi göz yaşlarından teselli bekleyecekti.”

Nazik/Kibar Cavidan, sadece prensesliğinden kaynaklı değil, ruhunda da nezaketi muhafaza eden, kibar bir kadındı. Kenan, O'nun bu huyunu daima takdir ederdi. “Zevcemin ruhuna gelince, ondan yüksek ve şayan – ı istifade bir arkadaş güç bulunur...Sanattan politikaya kadar her şeyden kolay ve cazibeli bir surette bahseder. Herhangi münakaşada galabe daima onda kalır. Vakur bir ciddiyeti, kibar bir nezaketi vardır. Hülâsa birçok kimseler ona hayrandır.”